

עפ"ג 2487/10 - מדינת ישראל נגד محمد סיאד

בית המשפט המחוזי בירושלים שבתו כבית-משפט לערעורם פליליים

לפני: כבוד השופט יעקב צבן, סגן נשיא

עפ"ג 13-10-2487

כבוד השופט רפי כרמל

כבוד השופט רבקה פרידמן-פלדמן

המערערת מדינת ישראל

נגד

محمد סיאד

המשיב

פסק דין

ערעור על גזר דיןו של בית משפט השלום בירושלים (כב' השופט יצחק שמעוני) מיום 1.10.13 בת"פ 13-10-2487.

1. המשיב, תושב ירושלים, ولיד שנת 1965, הורשע על יסוד הודהתו בעבירה של איסור גiros והtaggiasot, לפי סעיף 7א(ב) לחוק יישום הסכם הבינלאומי בדבר הגדה המערבית ורכועת עזה (הגבלת פעילות), התשנ"ה-1994 (להלן: החוק). לפי עובדות כתוב האישום המתוקן בשלישית, המשיב השתייך לארגון "המודיעין המסכל הפלסטיני" (להלן: הארגון), שהנו כח מזון של המועצה הפלסטינית, משנת 2004 ועד ליום 16.2.10, ובין היתר שימש קצין מודיעין בכיר, האחראי על איזור ירושלים, והיה לו משרד ברמאללה. בתמורה לפועלתו בארגון, קיבל המשיב שכר חדש מהרשות הפלסטינית. בחודש אפריל 2009, המשיב הזמין תושב ישראלי לחקירה במשרדי המודיעין המסכל ברמאללה, וחקר אותו. על המשיב נגזרו שישה חודשים מאסר לריצוי בעבודות שירות, מאסר על תנאי. הערעור מוגש נגד העונש.

2. **המערערת מבקשת להטיל עונש מאסר בין כותלי הכלא ובצדיו מאסר על תנאי ממשמעותי.** לטענתה, העונש אינו הולם את חומרת העבירה בה הורשע המשיב, אופייה הביטחוני הפוגע בRibonot מדינת ישראל. כמו כן, אין בו כדי לבטא שיקולי הרתעה אישית וככלית בעבירות מסווג זה. המערערת טוענת כי מדיניות הענישה הנהוגה בעבירות ממין זה היא מאסר בפועל ומתחם הענישה נע בין 18 ל - 36 חודשים מאסר בפועל. לחובת המשיב נזקפות נסיבות חמימות: מהות הארגון אליו השתייך המשיב, מהות תפקידו של המשיב והתחומים שהוא אחראיתו, ומשך פעילותו בארגון והעובדת שלא חדל מפעילותו גם לאחר שנחקר במשטרה והוגש כתוב אישום נגדו. כמו כן, הודהתו של המשיב באהה בשלב מאוחר של ההליך. עוד נטען כי במקרה דנן אין לייחס משקל להעדר עבר פלילי של המשיב, שכן מדובר בעבירה נמשכת שהחלה בשנת 2004.

3. **ב"כ המשיב טען** כי כבר בשנת 2004 נחקר המשיב במשטרת ומספר מהו תפקידו ברשות הפלסטינית, לא הזהר והמשיך בפעולתו. בשנת 2004 השתתף בקורס צה"לי משותף עם גנරלים ישראליים. פעילותו הייתה ידועה ומוכרת כמסכת טרור, המדינה העלימה עין ולא אמרה לו לחדר מלאתכו. המשיב פעל ביודען לטובת האזרור ולא חתר תחת ביטחון החברה. בין היתר חדל מפעילות, למד משפטים, אין באישיותו קויים עבריים, עברו נקי לחולוטין ועל כן עונש מאסר אינם הולם את עניינו הקונקרטי.

4. המשיב, בן 48 שנים, הנה אקדמי, נשוי ואב לארבעה ילדים, **לפni שירות המבחן** אישר כי הוא עבד בארגון הביטחון הפלסטיני המסכל, אך טען כי בעשותו כן לא ידע כי הוא עובר על החוק. לטענתו, שהבין כי הפר את החוק, מיהר להתפטר וכיום הוא משתמש איש קשרי חז של ארגון פלسطينי פרטי. האחריות שקיבל המשיב על עצמו הנה חלקית. שירות המבחן התרשם כי המשיב מאמין עדמה קורבנית ומתקשה להכיר בחומרת העבירה המיוחסת לו. יחד עם זאת, המשיב שילם מחיר אישי וככליל על רקע התפטרותו מהארגון, והעבירה שביצעו אינה משקפת את תפיסת עולמו, הנורמטיבית בבסיסה. על כן, בא שירות המבחן בהמלצתה להטיל עונש של צו שירות לטעלת הציבור בהיקף נרחב ומאסר על תנאי, להמחשת חומרת העבירה, תוך שהמשיב יוכל לשקם את חייו.

דין ומסקנות

5. המשיב שימש במשך שש שנים (משנת 2004 ועד לשנת 2010), ראש ארגון המודיעין המסכל, שהנו חלק מנגנון הביטחון הפלסטיני. אין מחלוקת כי המשיב מלא תפקידים שונים בארגון, ובין היתר כיהן לפחות בדרגה בכירה, המקבילה לזה של אלף משנה, והוא אחראי על אזור ירושלים. מדובר בארגון שהנו כח מזין של הרשות הפלסטינית ופועל כגוף מודיעין, המופקד על סיכול טרור והגנה על המשטר, ובכלל זה ביצוע פעולות בעלות אופי בטחוני-צבאי, שימוש בנשק, מערכות, פשיטות, החרמות כספים כנגד ארגוני טרור (ר' עדותו של עד תביעה 1, המכונה א.י.מ, בעמ' 8-7 לפרו) תיק בית משפט קמא, אודות חווות הדעת ת/9 שערק בנושא מנגנון הביטחון הפלסטיני). המשיב היה אחראי על הבאת ידיעות וגיאום פעילים בכל אזור ירושלים, ניהל אנשים שהיו אחראים על הבאת מידעים בנושאים פליליים בטחוניים וקיבל שכר חדש, הוצאות ומשרד מהרשות הפלסטינית. במשיו הניח המשיב תשתיית לפעולות בלתי לגיטימית של הרשות הפלסטינית בתחום מדינת ישראל. תופעה זו בא החוק למןעו. בדברי ההסבר בהצעת החוק הוסבר כי החוק בא להילחם בתופעה של פעולות תושבי מדינת ישראל במסגרת כוחות מזוינים המשתייכים לרשות הפלסטינית, ונומך כי מציאות זו פוגעת בביטחון המדינה ואני מתישבת עם כבוד ריבונותה של מדינת ישראל (ר' דברי הסבר ה"ח תשס"ב 3091 בעמ' 362 - ביחס לסעיף 7א). הגישה העונשיות הרואיה ההולמת את העבירה שביצע המשיב מח"בת ברגיל הטלה עונש מאסר מאחוריו סורג ובריח. אין זה דין של המשיב.

6. עיון בחומר הראיות בתיק, מלמד כי עיסוקו של המשיב בתפקיד בכיר בארגון המודיעין המסכל ברשות הפלסטינית, היה ידוע לרשות אכיפת החוק בישראל וכן לכוחות הביטחון, שאף באו אליו ביחסו עובדה במסגרת ההסכם שנחתמו בין ישראל לרשות הפלסטינית. ביום 22.2.04 נעצר המשיב בגין חסד לשיבוש הליכי חקירה והובא בפני קצין חקירות במת"מ ירושלים (ת/1, ת/4). בחקירהו, כולל המשיב את דרכו ברשות הפלסטינית עד לאותו היום. בפה מלא, מסר המשיב כי החל משנת 1994 הינו ממלא תפקידים שונים ברשות הפלסטינית, קצין מודיעין, קצין תיאום בין הרשות לישראל; וכיום מנוי על הקצינים הבכירים ברשות ודרגתנו "רتبת רaad" (מקביל לדרגת רב פקד במשטרת). המשיב הוסיף ופירט אודות מהות תפקידי ואף הפליג ופירט את תנאי שכרו. המשיב טען כי התפטר מעובdotו אלא שמופעל עליו לחזור בו מההתפטרותו ולשם כך נקבעה לו פגישה למחירת היום עם גיבריל רג'יב, שהינו חברו הטוב משכבר הימים. ביום 25.2.04, נחקר המשיב בעניין תפקידי ברשות הפלסטינית (ת/2, ת/5) ומסר לחוקריו כי שב לעובdotו. כן מסר לחוקריו פרטים על דרכי פעולה של מגנון הביטחון המסכל של הרשות הפלסטינית ושב והוא כי הינו בעל תפקיד בכיר בארגון והתחיל את דרכו בשנת 1994. ביום 11.4.05, שוב נחקר המשיב במשטרה (ת/3) ומסר לחוקריו מידע אודות הארגון המסכל וכן פירט באופןיהם את הקשרתו המקצועית; בין היתר, השתתף המשיב מטעם הרשות הפלסטינית בקורסים בנושאים של מודיעין וטרור שהתקיימו בחו"ל. אכן, הוגג בפניו גילון חדש 09/7 של המכללה ללימודים בטחון ויחסים בינלאומיים, College of International and Security Studies, ממנו עולה כי המשיב השתתף בקורס ללימודים בטחון וטרור ביחד עם נציגים מדיניות שונות בעולם ובינהן ישראל. המשיב לא הזהר כי עובdotו בארגון הביטחון המסכל של הרשות הפלסטינית הינה בנגדו לחוק. למעשה, המדינה נתנה לעצום עין בעניין עיסוקו וכפי שעולה מהודעותיו במשטרה (ת/1, ת/6), עבדה עמו בשיתוף פעולה ואף השתמשה בו לצורך ניהול חקירות בשטחי הרשות הפלסטינית וכן לצורכי השבת ישראליים שנקלעו בשוגג לשטחי הרשות הפלסטינית.

7. לראשונה נחקר המשיב בגין העבירות נשוא כתוב האישום ביום 31.3.08 ואז הודיע לו כי פועלו בנגדו לחוק. המשיב טען כי אינו אזרח ישראלי ומדובר לא הובא לידיתו כי עבדתו בארגון הביטחון המסכל הפלסטיני אסורה על פי חוק. החוקר הטיח בפניו כי נפתח נגדו תיק בגין עבירה זו בשנת 2002, אלא שאין בידי המדינה להיבנות מכך. ככל הנראה, מדובר בתיק במשטרה שנפתח נוכחות הודהתו של המשיב, במסגרת חקירותו בגין שיבוש הליכי חקירה, עת המשיב מעולם לא נחקר קונקרטית לעבירה על פי החוק בו עסקין וכל שכן לא ניתנה לו התראה בעניין אופיו הפלילי של עיסוקו בארגון הביטחון המסכל של הרשות, קר גם טען המשיב בפניו של החוקר. בו ברגע, הובהר למשיב לראשונה כי עבדתו ברשות הפלסטינית מהווה עבירה על החוק בהיותו תושב ישראל. המשיב סרב לקבל את דברי החוקר כתורה מסני וטען שייעוץ בעורך דין. על פי העבודות בכתב האישום המתוקן, המשיב עבד ברשות הפלסטינית עד ליום 31.3.08. כעולה מتفسיר שירות המבחן, המשיב התפטר מעובdotו עם מעצרו ושילם מחיר חברתי וכלכלי, משכורתו הופחתה לכדי רביע משכרכו, כיום הינו עובד בהתאחדות הספורט ברשות הפלסטינית ומשתכר סך של 5,000 ש"ח, תוך

שאיבד את זכותו לפיצויי פיטורין כמו גם את כל זכויותיו הפנסיסוניות. לא נעלם מעיננו, כי בהודעתו במשטרה מיום 5.7.10 (ת/8) מסר המשיב כי חדל בפועל ממלוי תפקידי ברשות הפלסטינית אך בחודש 10/2, זאת לאחר שנחקר שוב במשטרה ונדרש לכך מפורשות (ת/7). דא עק, אין בידי המדינה לאחוז את החבל משני קצוותיו, מחד- להחזיק בעמדה עונשית מחמירה ועתה לכליאותו מאחריו סורג ובריח ומайдך גיסא - לעצום עיניה במשר תקופה ארוכה ולעומוד עם המשיב ביחס עבודה. אל ייפלא כי בנסיבות אלו, חלפו העיתים עד שהשכל המערער לעמוד נוכחה על מעמדו המשפטי של עיסוקו ולפעול בהתאם להוראות הדין הישראלי.

8. מעשיו של המשיב אכן פגעו בריבונות המדינה והעונש שנגזר עליו אינו חמור. אולם, נוכח כלל הנسبות וה坦heiten המדינה, לא מצאנו מקום להתערב בגורם דינו של בית המשפט כאמור.

הערעור נדחה.

המשיב יתייצב לריצויו עובדות השירות לא ואוחר מיום 30.4.2014 (כפוף לקביעת הממונה).

ניתן היום, ג' באדר א' התשע"ד, 3 בפברואר 2014, במעמד הצדדים.

יעקב צבן, שופט רפי כרמל, שופט רבקה פרידמן-פלדמן, שופטת
[סג"נ - אב"ד]